

Lieta C-627/23**Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu kopsavilkums saskaņā ar Tiesas
Reglamenta 98. panta 1. punktu****Iesniegšanas datums:**

2023. gada 13. oktobris

Iesniedzējtiesa:

Cour de cassation (Beļģija)

Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:

2023. gada 29. septembris

Prasītāji kasācijas instancē:

Commune de Schaerbeek

Commune de Linkebeek

Atbildētāja kasācijas instancē:

Holding Communal SA

1. Pamatlietas priekšmets un fakti:

- 1 Akciju sabiedrības *Holding communal* (iepriekš – *Crédit communal de Belgique*) akcionāri ir provinces un pašvaldības, kas no tās gūst finansējumu. Tai pieder nozīmīga akciju sabiedrības *Dexia banque* (šobrīd – *Belfius banque*) kapitāla daļa.
- 2 Reaģējot uz 2008. gada banku krīzi, tā piedalījās akciju sabiedrības *Dexia* kapitāla palielināšanā līdz 500 miljoniem EUR. Lai izpildītu šīs saistības, akciju sabiedrības *Holding communal* valde nolēma sasaukt akcionāru pilnsapulci, tiem piedāvājot palielināt kapitālu, it īpaši ar naudas iemaksām, kas tika apstiprinātas 2009. gada 30. septembra akcionāru pilnsapulcē.
- 3 Visi akcionāri piekrita parakstīties uz kapitāla palielināšanu.
- 4 2011. gada 7. decembrī akciju sabiedrības *Holding communal* ārkārtas pilnsapulce pieņēma lēmumu par tās izbeigšanu un likvidācijas uzsākšanu. Tā kā likvidācijas ieņēmumus sadalīt nebija iespējams, akcionāri zaudēja visus ieguldījumus.

- 5 Šērbēkas [*Schaerbeek*] un Linkebēkas [*Linkebeek*] pašvaldības atsauca parakstīšanos uz kapitāla palielināšanu, jo pirms akcionāru uzaicinājuma parakstīties uz kapitāla palielināšanu, neesot bijis publicēts prospekts.
- 6 Ar 2022. gada 12. aprīļa spriedumu *Cour d' appel de Bruxelles* (Briseles apelācijas tiesa) apstiprināja spriedumu, ar kuru prasība tika noraidīta. Tāpat kā pirmās instances tiesa, arī apelācijas tiesa uzskatīja – tā kā vērtspapīri, kas emitēti strīdīgā kapitāla palielinājuma brīdī, nebija apgrozāmi, tie nebija pārvedami, līdz ar to nebija piemērojams likums, kas paredz publicēt “prospektu”.
- 7 Apelācijas tiesvedībā Kasācijas tiesa vērtē vērtspapīru jēdzienu, kas ietverts Beļģijas tiesībās transponētajā direktīvā.

2. Atbilstošās tiesību normas:

A. *Savienības tiesības*

Eiropas Parlamenta un padomes Direktīva 2003/71/EK (2003. gada 4. novembris) par prospektu, kurš jāpublicē, publiski piedāvājot vērtspapīrus vai atļaujot to tirdzniecību, un par Direktīvas 2001/34/EK grozījumiem

- 8 Direktīvas 1. pantā “Mērķis un darbības joma” ir noteikts:

“1. Šīs direktīvas mērķis ir saskaņot prasības attiecībā uz tā prospekta sastādīšanu, apstiprināšanu un izplatīšanu, kas jāpublicē, publiski piedāvājot vērtspapīrus vai atļaujot to tirdzniecību regulētā tirgū, kurš atrodas vai darbojas dalībvalstī.”

- 9 2. pantā “Definīcijas” ir noteikts:

“1. Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

a) “vērtspapīri” ir Direktīvas 93/22/EEK 1. panta 4. punktā definētie vērtspapīri, izņemot Direktīvas 93/22/EEK 1. panta 5. punktā definētos naudas tirgus instrumentus, kuru termiņš ir īsāks nekā 12 mēneši. Šiem instrumentiem var piemērot valsts tiesību aktus;”

Eiropas Parlamenta un padomes Direktīva 2004/39/EK (2004. gada 21. aprīlis), kas attiecas uz finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Padomes Direktīvas 85/611/EEK un 93/6/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/12/EK, un atceļ Padomes Direktīvu 93/22/EEK

- 10 4. pantā “Definīcijas” ir noteikts:

“1. “Šajā direktīvā piemēro turpmāk sniegtās definīcijas:

[..]

18) “Pārvedami vērtspapīri” ir vērtspapīri, kas ir tirgojami kapitāla tirgū un kas nav maksāšanas instrumenti, piemēram:

a) uzņēmumu akcijas un citi vērtspapīri, kas ir līdzvērtīgi uzņēmumu, personālsabiedrību vai citu vienību akcijām, un depozitārija kvītis attiecībā uz akcijām;

[..]”

11 69. pantā ir noteikts:

“Direktīvas 93/22/EEK atcelšana

Direktīvu 93/22/EEK tiek atcelta no 2007. gada 1. novembra. Atsauces uz Direktīvu 93/22/EEK uzskata par atsaucēm uz šo direktīvu. Atsauces uz Direktīvā 93/22/EEK definētajiem terminiem vai tās pantiem uzskata par atsaucēm uz atbilstīgajiem šajā direktīvā definētajiem terminiem vai šīs direktīvas pantiem”.

B. Beļģijas tiesības

12 Ar 2006. gada 16. jūnija *Loi relative aux offres publiques d'instruments de placement et aux admissions d'instruments de placement à la négociation sur des marchés réglementés* (Likums par ieguldījumu instrumentu publisko piedāvājumu un atļaujām ieguldījumu instrumentu tirdzniecībai regulētos tirgos) Beļģijas tiesībās tika transponēta Direktīva 2003/71.

3. Lietas dalībnieku apsvērumi

A. Šērbēkas un Linkebēkas pašvaldības

- 13 2006. gada 16. jūnija likums, saukts arī par “Prospekta likumu”, paredz, ka jebkuram Beļģijā izteiktam ieguldījumu instrumentu publiskam piedāvājumam un jebkādi atļaujai veikt ieguldījumu instrumentu tirdzniecību Beļģijas regulētā tirgū ir nepieciešams, lai vajadzības gadījumā emitents, piedāvātājs vai persona, kas vēlas saņemt atļauju veikt tirdzniecību regulētā tirgū, iepriekš publicētu prospektu.
- 14 Tā kā prospekts iepriekš nav publicēts, parakstīšanās uz attiecīgo kapitāla palielināšanu ir spēkā neesoša.
- 15 Pirmās instances tiesa esot kļūdaini nospriedusi, ka “Prospekta likums” šajā lietā nav piemērojams, jo kapitāla palielināšana neesot radījusi “vērtspapīru” emisiju “Prospekta likuma” izpratnē, jo emitētās akcijas neesot apgrozāmas kapitāla tirgū, jo tās varot piederēt tikai pašvaldību un provinču struktūrām un tās varot nodot tikai, pamatojoties uz ar valdes apstiprinājumu.
- 16 No likuma formulējuma izriet, ka vērtspapīri, kuru piedāvājums personām noteic iepriekš publicēt prospektu, bez ierobežojumiem ietver “uzņēmumu akcijas”. Tajā

nav definētas personas, kurām piedāvājums tiek paziņots. Tajā nav precizēts, ka šīm personām nevar būt kopīgu raksturlielumu vai ka tās jau nevar būt akcionāri. Šīs tiesību normas to piemērošanas kontekstā nekādā veidā neparedz, lai uzņēmumu akciju atsavināšana būtu beznosacījuma.

- 17 Tādējādi 2006. gada 16. jūnija likuma piemērošanu neietekmē tas, vai uz to atsavināšanu attiecas tādi ierobežojumi kā nepieciešamība saņemt valdes apstiprinājumu vai arī tas, ka attiecīgās “personas” pieder noteiktai kategorijai, piemēram, pašvaldību un provinču struktūrām.
- 18 Šo iezīmju esamība neizslēdz iespēju tirgoties ar uzņēmumu akcijām kapitāla tirgos, vai tādējādi tikai šī iemesla dēļ izslēgt tām nepiemērot 2006. gada 16. jūnija likumu.
- 19 Turklāt pirmās instances tiesa esot kļūdaini norādījusi, ka, “ja likumdevēja nodoms būtu bijis ieguldījumu instrumentos iekļaut visas akcijas, tostarp netirgojamas akcijas, tas 2006. gada 16. jūnija likuma 5. pantā (pēc Direktīvas 2004/39 4. panta 1. punkta 18. apakšpunkta parauga) nebūtu paredzējis, ka tikai tirgojamas akcijas ir pārvedami vērtspapīri un līdz ar to arī ieguldījumu instrumenti (2006. gada 16. jūnija) likumā izpratnē”.
- 20 Tomēr uzņēmumu akcijas, lai kādi būtu to atsavināšanas nosacījumi un kārtība, paliek apgrozāmas kapitāla tirgos, pat ja šis tirdzniecības nobeigumā ir jānoslēdz darījums ar pašvaldību un provinču struktūrām un ja tas ir jāapstiprina valdei.

B. Akciju sabiedrība *Holding communal*

- 21 Akciju sabiedrība *Holding communal* apstrīd 2006. gada 16. jūnija likuma piemērošanu un piekrīt pirmās instances tiesas secinājumiem.

4. Kasācijas tiesas vērtējums:

- 22 Saskaņā ar 2006. gada 16. jūnija likumu vērtspapīri ir visu veidu ieguldījumu instrumenti, kurus var tirgot kapitāla tirgū, piemēram, uzņēmumu akcijas.
- 23 Apelācijas tiesas pārsūdzētajā spriedumā ir norādīts, ka “pirmās instances tiesa nolēma, ka (2006. gada 16. jūnija) likums šajā lietā nav piemērojams, pamatojoties uz to, ka strīdīgie kapitāla palielinājumi nebija pamats “pārvedamu vērtspapīru” emisijai likuma izpratnē, jo emitētās akcijas nebija apgrozāmas kapitāla tirgū”, un apstiprināts, ka šīs akcijas “nebija pārvedami vērtspapīri likuma (2006. gada 16. jūnija) izpratnē”, tādējādi šādas akcijas “varēja piederēt tikai pašvaldību un provinču struktūrām, un to atsavināšana bija jāapstiprina valdei”.
- 24 Ar 2006. gada 16. jūnija likumu iepriekš minētā Direktīva 2003/71/EK ir transponēta Beļģijas tiesībās.

- 25 Tā kā, izskatot pamatlietu, ir jāinterpretē Direktīvas 2003/71/EK 2. panta 1. punkta a) apakšpunkts, kurā pašā ir atsauce uz Direktīvas 2004/39/EK 4. panta 1. punkta 18. apakšpunktu, Eiropas Savienības Tiesai ir jāuzdod šāds prejudiciālais jautājums:

5. Prejudiciālais jautājums

- 26 Kasācijas tiesa aptur tiesvedību līdz brīdim, kad Eiropas Savienības Tiesa būs sniegusi atbildi uz šādu prejudiciālo jautājumu:

Vai Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2003/71/EK (2003. gada 4. novembris) par prospektu, kurš jāpublicē, publiski piedāvājot vērtspapīrus vai atļaujot to tirdzniecību, un par Direktīvas 2001/34/EK grozījumiem, 2. panta 1. punkta a) apakšpunkts, kurā ir atsauce uz Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/39/EK (2004. gada 21. aprīlis), kas attiecas uz finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Padomes Direktīvas 85/611/EEK un 93/6/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2000/12/EK un atceļ Padomes Direktīvu 93/22/EEK, 4. panta 1. punkta 18. apakšpunktu, jāinterpretē tādējādi, ka kapitāla tirgū tirgojamo vērtspapīru jēdziens ietver holdingsabiedrības akcijas, kuru turētāji ir vienīgi provinces un pašvaldības un kuru atsavināšanai ir jāsaņem valdes apstiprinājums?"